

■ Парламенцкі дзённік

ДЭПУТАЦКАЯ ІНІЦЫЯТЫВА Ў ДЗЕЯННІ

Парламентары прапанавалі змены
ў заканадаўства аб прыватызацыі

Работа над заканадаўствам — справа даволі складаная, яна патрабуе шмат часу, пільнасці і, безумоўна, грунтоўнага досведу. Звычайна праект закона — вынік сумеснай працы профільнага ведамства і парламентарыяў. Але апошня і самі карыстаюцца заканадаўчай ініцыятывай і ўласнымі намаганнямі распрацоўваюць нарматыўныя дакументы. Учора ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу дэпутаты разгледзелі і прынялі ў першым чытанні такі праект закона.

Яго ўнеслі Леанід БРЫЧ і Сяргей ЗЯМЧОНАК, намеснікі старшыні Пастаяннай камісіі па эканамічнай палітыцы. Гэты дакумент прапануе змены і дапаўненні ў Закон «Аб прыватызацыі дзяржаўнай маёмасці і пераўтварэнні дзяржаўных унітарных прадпрыемстваў у адкрытыя акцыянерныя таварыствы».

Як растлумачыў журналістам Леанід Брыч, «асноўнай ідэяй названага закона-праекта стала рэалізацыя палажэнняў Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця нашай краіны да 2020 года». Дэпутаты прапануюць унесці ў заканадаўства шэраг навацый:

— Па-першае, прыбралі планавасць аб'ектаў прыватызацыі, бо тое, што існуе ў цяперашнім законе, як паказвае жыццё, не зусім сябе апраўдвае. Па-другое, пачатковы кошт продажу прадпрыемстваў як маёмасных комплексаў, гэтак жа, як і акцыяў гаспадарчых таварыстваў дзяржаўнай уласнасці, вызначаецца па рыначных цэнах у парадаку, які ўстанаўліваецца Саветам Міністраў.

Акрамя гэтага, некаторыя палажэнні Закона

«Аб прыватызацыі...» прыведзены ў адпаведнасць з Законам «Аб гаспадарчых таварыствах».

— Самае важнае, ключовае — гэта памяншэнне тэрміну іскавай даўнасці (па прыватызацыйных здзелках у Беларусі. — Аўт.) з дзесяці да трох гадоў, — дадаў дэпутат. — Мы лічым, што гэта пасадзейнічае больш эфектыўнай карпарацыйнай кіраванню арганізацыі з дзяржаўным удзелам і абароніць уласнасць інвестараў.

Адам КАВАЛЬКА, член Пастаяннай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі, прадставіў у другім чытанні праект закона, што ўносіць дапаўненні ў Крымінальна-працэсуальны кодэкс Рэспублікі Беларусь:

— Раней у нас быў прабел у Крымінальна-працэсуальным кодэксе, бо сведка не меў права на адваката. Вельмі часта былі выпадкі, калі сведка пераходзіў у падазраванага або нават у абвінавачваемага. Таму было прынята рашэнне Канстытуцыйнага суда, каб усё-такі даць права сведку мець адваката.

Міністр юстыцыі **Алег СЛІЖЭЎСКІ** выступіў дакладчыкам па праекце закона, які ратыфікуе Канвенцыю аб міжнародным парадку спягання аліментаў на дзяцей і іншыя формы ўтрымання сям'і. Адказваючы на пытанні прадстаўнікоў СМІ, кіраўнік ведамства запэўніў, што гэта Канвенцыя для нашай дзяржавы адыграе значную ролю ў тым, што датычыцца абароны правоў і законных інтарэсаў дзяцей.

— Сёння складваецца сітуацыя, калі ў дачыненні да шэрагу еўрапейскіх дзяржаў (калі бацькі, абавязаныя выплачваць сродкі на ўтрыманне дзяцей, пражываюць там. — Аўт.) дастаткова складана спягнаць аліменты, — звярнуў увагу міністр. — Калі даўжнік па аліментах, напрыклад, бацька дзіцяці, пражывае на тэрыторыі краіны Еўрапейскага саюза або на тэрыторыі ЗША, дзючая на сёння Канвенцыя 1956 года, на жаль, не прадугледжвае абавязковай працэдуры прызнання судовых рашэнняў па спягнанні аліментаў, вынесеных у нашай краіне, на тэрыторыі іншых дзяржаў.

Канвенцыя 2007 года, якая цяпер запрацуе і ў нас, якраз і заклікана ў такіх выпадках гарантаваць абавязковую працэдуру прызнання і выканання судовых рашэнняў.

Надзея ЮШКЕВІЧ,
yushkevich@zviazda.by

■ Актуальнае інтэрв'ю

Пётр АТРОШЧАНКА:

«КАРУПЦЫЯ Ў НАС НЕ КВІТНЕЕ...»

Пастаянная камісія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі па нацыянальнай бяспецы разгледзела на працягу апошняга года шэраг важных для абароны здольнасці краіны пытанняў. На гэтай сесіі камісія плануе прадставіць дэпутатам на разгляд два свае законапраекты — «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб барацьбе з тэрарызмам» і «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях абароны дзяржаўных сакрэтаў». Першы скіраваны на ўдасканаленне механізмаў папярэджвання і спынення тэрарыстычнай дзейнасці, прывядзенне яго палажэнняў у адпаведнасць з заканадаўчымі актамі. Другі — на стварэнне ўмоў эфектыўнага функцыянавання сістэмы абароны дзяржаўных сакрэтаў. Аб тым, якая работа была праведзена раней, пачынаючы з канца мінулага года, расказвае дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, член Пастаяннай камісіі па нацыянальнай бяспецы Пётр АТРОШЧАНКА.

— *Дазвольце, Пётр Аляксеевіч, пачаць з таго, што 20 снежня Камітэт дзяржаўнай бяспекі будзе адзначаць 100-годдзе. Не так даўно вы самі служылі ў гэтым ведамстве, і для вас гэта ці не галоўнае прафесійнае свята.*

— Я маю некалькі дыпламаў, аднак каля чвэрці стагоддзя сапраўды быў афіцэрам органаў дзяржбяспекі — вы маеце рацыю. Дзень супрацоўніка органаў дзяржбяспекі адзначаецца ў нашай краіне менавіта 20 снежня, бо ў гэты дзень 1917 года Савет народных камісарыяў прыняў пастанову аб утварэнні Усерасійскай надзвычайнай камісіі. Яе задачай была абарона суверэнітэту і тэрытарыяльнай цэласнасці нашай краіны, а таксама барацьба з антысавецкімі змовамі, разведвальна-падрыхтоўкай дзейнасцю замежных дзяржаў і шматлікімі бандамі. Пасля вайны неабходнасць у такой камісіі адпала, таму 1 сакавіка 1922 года яе назвалі галоўным палітычным упраўленнем пры Цэнтральнай выбарчай камісіі Беларусі, а з 15 чэрвеня 1934 гэта быў ужо Народны камісарыят унутраных спраў БССР.

Дзень КДБ у першую чаргу прысвечаны ветэранам Вялікай Айчыннай. Чэкісты адыгралі велізарную ролю ў вызваленні Беларусі. Спецгрупамі НКВС таго часу былі знойдзены і абысходжаны 22 разведвальна-дыверсійныя школы Аверва, 36 рэзідэнтур і звыш 6,5 тысячы агентаў нямецкай разведкі. Займаўся НКВС дыверсантамі, шпіёнамі і бандыцкімі групамі, якія ўзніклі з-за эканамічнага і харчовага крызісу. У дзень КДБ можна прыгадаць і гераізм каля 200 афіцэраў і прапаршчыкаў, якія выконвалі інтэрнацыянальны абавязак у Афганістане...

Гэта служба патрабуе асаблівых якасцяў і рыс характару, цвёрдай веры ў сваю краіну, у справядлівасць сваёй справы, у тое, што твая Айчына — вышэй за ўсё. Органы дзяржбяспекі ёсць у кожнай дзяржаве. І сёння яны неабходны ва ўмовах войнаў інфармацыйных, эканамічных, для процістаяння тэрарыстычнай дзейнасці. Вельмі важна, каб надзейныя людзі займаліся работай, звязанай з абаронай нацыянальных інтарэсаў, суверэнітэту, тэрытарыяльнай цэласнасці, канстытуцыйнага ладу, бяспекі грамадзян. Абстаноўка ў свеце сёння далёкая ад стабільнай. Расце колькасць пагроз і рызык, ігнаруюцца нормы міжнароднага права. Прымяняюцца шантаж, правакацыі, эканамічны, інфармацыйны ціск, робіцца стаўка на радыкальныя меры, на нацыяналістычныя групы, не спыняюцца спробы дэстабілізацыі ўнутранай сітуацыі для таго, каб паставіць пад кантроль цэлыя краіны. Тым не менш я перакананы, што запалохаць нас ні ў кога не атрымаецца. Мы гатовыя прайсці праз гэтыя цяжкасці, даць адекватны адказ на любыя пагрозы нашай стабільнасці і адзіноцтву.

— *Віншуюць вас з прафесійным святам і жадаюць плённай працы!*

— Дзякуючы вялікі! У сваю чаргу я хацеў бы павіншаваць усіх дзеючых і былых супрацоўнікаў КДБ, пажадаць усім здароўя, поспехаў і дабрабыту!

— *Завяршыўся першы год вашай дзейнасці як дэпутата, і таму хацелася б абмеркаваць некаторыя вострыя праблемы, якія аказаліся ў полі вашага зроку. У першую чаргу гэта карупцыя — асноўная пагроза нацыянальнай бяспецы...*

— Са студзеня мінулага года ў краіне дзейнічае Закон «Аб барацьбе з карупцыяй», які ўстанаўлівае прававыя асновы дзяржаўнай палітыкі ў антыкарупцыйнай барацьбе. Закон скіраваны на абарону правоў і свабод грамадзян, грамадскіх інтарэсаў ад тых пагроз, якія цягнуць за сабой правыя карупцыі. Там ідзе гаворка і аб забеспячэнні эфектыўнай дзейнасці дзяржаўных органаў, службовых асоб, абавязаных папярэджваць, выяўляць, спыняць правапарушэнні, якія ствараюць умовы для карупцыйных працяў, а таксама змагацца з іх наступствамі.

Сёлета Генеральная пракуратура і іншыя зацікаўленыя структуры прааналізавалі работу закона і выявілі некаторыя праблемныя пытанні, на вырашэнне якіх зараз звяртаецца ўвага. Шэраг канкрэтных крокаў быў намечаны на лістападаўскай міжведамаснай канферэнцыі «Прававыя і арганізацыйныя пытанні практыкі прымянення і шляхі ўдасканалення заканадаўства аб барацьбе з карупцыяй», удзельнікам якой ад парламента быў менавіта я.

Для ўсведамлення маштабаў карупцыі ў нашай краіне я назваў некалькі лічбаў. За дзевяць месяцаў гэтага года ў Беларусі было выяўлена 1389 карупцыйных злачынстваў, што, дарэчы, больш, чым летась. Фактычна нязменнай сітуацыя засталася на Гродзеншчыне, а на Міншчыне і ў сталіцы намяцілася тэндэнцыя да скарачэння. Аднак гаварыць аб тым, што ў нас карупцыя квітнее, я б не стаў. Усё ж такі большасць злачынстваў такога кшталту адбываецца на нізавым і сярэднім узроўнях кіравання. Асобы, якія займаюць адказнае становішча, складаюць каля двух працэнтаў ад агульнай колькасці тых, хто здзейсніў карупцыйныя злачынствы.

— *Даволі востра паўстала сёлета праблема, звязаная з пакараннем маладых людзей, якія мелі дычынныя да распаўсюджвання наркатыкаў. Іх блізкія і сваякі пачалі гуртавацца, каб з дапамогай СМІ падняць тэму больш лаяльнага падыходу да кожнага асобнага выпадку...*

— Звяртаюцца маці, сёстры і жонкі, у тым ліку і да мяне, да іншых дэпутатаў, з прапановамі аб прывядзенні заканадаўства Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з міжнароднымі стандартамі і прававымі нарматывамі, ратыфікаванымі нашай краінай. Павінен заўважыць, што наша заканадаўства не супярэчыць сусветнай практыцы, яно цалкам адпавядае той трывожнай сітуацыі, якая склалася. Па даручэнні кіраўніка дзяржавы зараз ажыццяўляецца работа па выпрацоўцы прапановы для карэкціроўкі крымінальнага заканадаўства ў гэтай сферы. Пасля ўнясення адпаведнага законапраекта ў Палату прадстаўнікоў ён будзе разгледжаны ва ўстаноўленым парадку.

— *Сур'ёзная праблема для нашага грамадства — смяротнае пакаранне, ад якога наша краіна, адзіная ў Еўропе, пакуль не адмаўляецца.*

— У сярэдзіне 1990-х звыш 80 працэнтаў нашага насельніцтва выказалася на рэфэрэндуме за такую меру пакарання. Многія людзі мала ведаюць пра гэтую тэму, не задумваюцца аб тых працэсах, якія адбываюцца. Між тым створаная сёлета пры парламенце новая рабочая група актыўна вывучала азначаную праблему. Яе мэтай не з'яўляецца перакананне ў неабходнасці адмены ці захавання смяротнага пакарання. Мы толькі інфармуем грамадзян аб тым, што гэта за тэма, каб людзі мелі больш звестак для прыняцця адэкватных рашэнняў.

У нас неаднаразова былі міжнародныя эксперты, дакладчык па Беларусі камісіі Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы па палітычных пытаннях і дэмакратыі Андрэа Рыгоні. Дадзеная тэма абмяркоўвалася і на пасяджэнні палітычнага камітэта Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы ў Страсбургу. Сапраўды, еўрапейцы прыводзяць статыстыку, паводле якой становіцца відавочным, што адмена смяротнага пакарання не прыводзіць да росту злачыннасці. Тым не менш сёння ў нашай краіне няма адзінага меркавання аб тым, што смяротнае пакаранне трэба адмяніць. Працэнт беларусаў, якія выступаюць за захаванне такой практыкі, пакуль вышэйшы. Пазіцыя нашай рабочай групы такая, што да таго як праводзіць парламенцкія слуханні па гэтым пытанні, неабходна сур'ёзна папрацаваць з грамадскай думкай.

Святлана БАРЫСЕНКА. protas@zviazda.by

■ Блізкая ўлада

КАМУ СПРЫЯЮЦЬ СУБОТНІЯ ДЫЯЛОГІ

«Лінія выхаднага дня пашырае кола пытанняў і дае магчымасць аператыўна іх вырашаць», — лічыць намеснік старшыні Зэльвенскага райвыканкама **Валянцін СЕМЯНЯКА**.

На гэты раз у тэлефонным дыялогу з жыхарамі раёна ўзнікла тэма бадзьяных сабак. На тым канцы провада жанчына выказвала занепакоенасць ростам колькасці бяздомных жывёл у аграаграду Міжрэчы. Гэта сітуацыя дастаўляе яна мала клопатаў жыхарам вёскі.

Сапраўды, праблема такая існуе, пацвердзіў Валянцін Семеяніка. І абстраецца менавіта ў зімовы перыяд, калі састарэлых гаспадароў іх родныя забіраюць да сябе. Сабакі застаюцца без дагляду і дзічэюць. Гэта пагражае не толькі іншым свойскім жывёлам, але і людзям. Зняць пытанне на працягу тыдня даручана Каралінскаму сельвыканкаму сумесна са спецыялізаванай брыгадай раённага прадпрыемства ЖКГ.

— Не бывае такіх выхадных, каб нашы людзі не тэлефанавалі, — адзначаў Валянцін Міхайлавіч, — пытанні да ўлады заўсёды ёсць. У будны дзень не кожны мае час прыйсці ці прыехаць у райвыканкам. Асабліва з глыбінкі. Акрамя гэтага, у выхадны могуць узнікнуць сітуацыі, якія патрабуюць тэрміновых дзеянняў.

Значнае кола пытанняў датычыцца жыллёва-камунальнай гаспадаркі, вода-

цэпазабеспячэння. Падчас прамой лініі да Валянціна Семеяніка паступіла скарга на недасканалую работу камунальных службаў, якія пасля замены цэплатрасы не прывялі ў належны стан агарод і агароджы. Зварт на прамую лінію даў плён — усё было прыведзена ў парадак. Не абыходзіць жыхары раёна і пытанні добраўпарадкавання агульных тэрыторый. Патэлефанаваў жыхар вёскі Чырвонае Сяло, які прасіў пасадзейнічаць у навадзённі парадку каля штучнага вадаёма ў іх населеным пункце. Як вядома, гэтымі пытаннямі павінен займацца сельскі Савет, што і было ўказана яго старшыні.

— Праблемы грамадзян бяру пад асабісты кантроль, — падкрэсліў Валянцін Семеяніка. — Хоць і рэдка, але бываюць выпадкі, калі чалавек звяртаецца ў раённую службу, але яго праблема застаецца без увагі ці яе рашэнне не задавальняе. Вось і вымушаны зэльвенцы ісці да кіраўніцтва. Таму і сочымы, каб спецыялісты працавалі больш аператыўна і памяталі пра галоўную задачу — дапамагчы чалавеку.

Па словах прадстаўніка выканаўчай веткалі, падобная мадэль узаемадзеяння з насельніцтвам дае эфект, таму што дазваляе выявіць значнае кола праблем і дэталёва ў іх разабрацца.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@zviazda.by